

Schildklierknobbel

(Schildkliernodus)

Schildklierknobbel

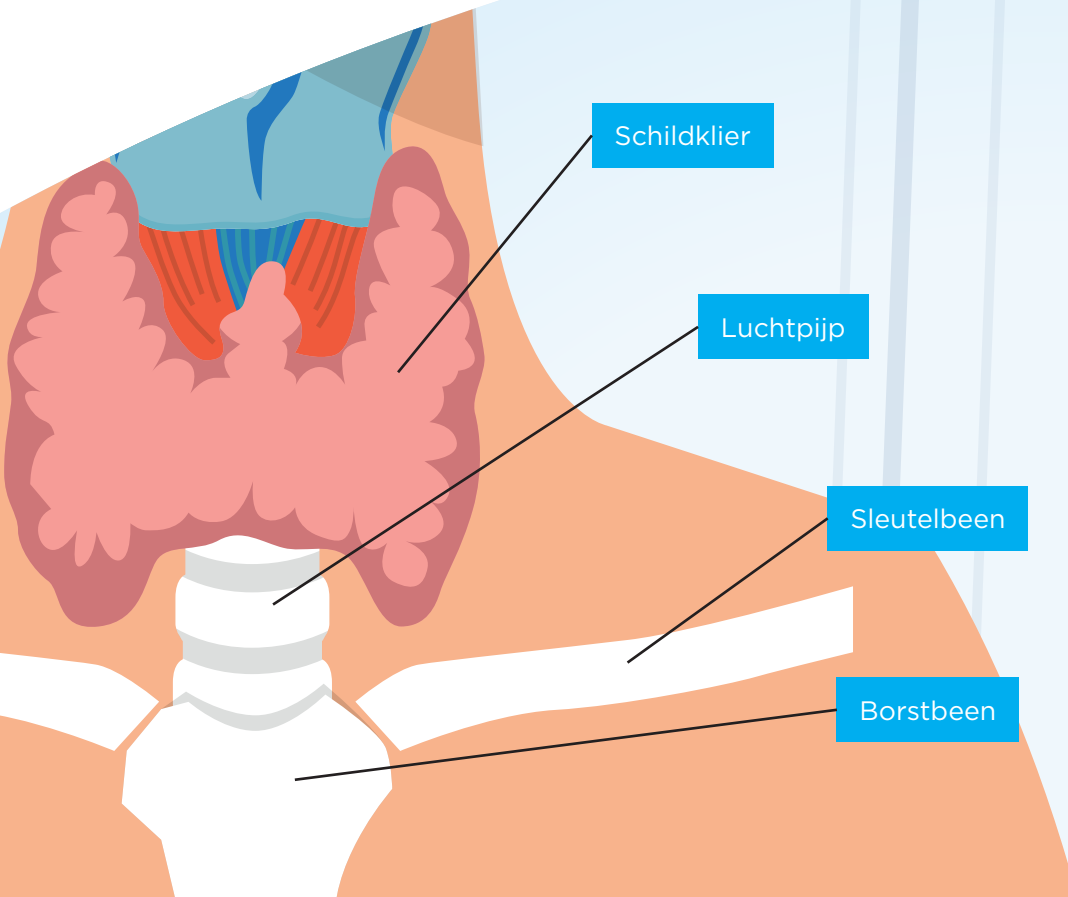
(Schildkliernodus)

INHOUD

Algemeen	4
Klachten	4
Onderzoek	4
Uitslag na de punctie	8
Behandeling van een goedaardige schildkliernodus	9
Samenwerking regionale schildklierenwerk	11

INLEIDING

Er is bij u een knobbel in de schildklier ontdekt. Een knobbel in de schildklier wordt ook wel een schildkliernodus genoemd. In deze folder vindt u meer informatie over de schildkliernodus. U leest over het onderzoek en de verschillende behandelingen.

ALGEMEEN

Een schildkliernodus komt veel voor. Ongeveer één op de twintig mensen heeft een nodus in de schildklier. Het komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Er kan één nodus in de schildklier zitten, maar er kunnen ook meerdere 'nodi' (knobbels) gevonden worden. Een schildklier met één of meerdere nodi kan vergroot zijn, maar dat hoeft niet. Een vergrote schildklier wordt een struma genoemd. Een nodus kan ontdekt worden omdat u er last van heeft. Ook kan het zijn dat er bij toeval een nodus wordt gevonden op een echo of scan die om een andere reden gemaakt is. De meeste nodi zijn goedaardig. Bij slechts 5% van de mensen met een schildkliernodus wordt schildklierkanker gevonden.

KLACHTEN

Een schildkliernodus kan de volgende klachten geven:

- het gevoel dat iets in de weg zit in de hals
- slikproblemen, bijvoorbeeld het gevoel dat het eten niet goed zakt
- kortademigheid of een hoorbare ademhaling
- heesheid
- pijn in de hals
- zwelling in de hals

Ook kunnen algemene klachten optreden als door de knobbel(s) een overmaat of tekort aan schildklierhormoon ontstaan.

ONDERZOEK

Het onderzoek van een schildkliernodus bestaat vrijwel altijd uit bloedonderzoek, een echografie en vaak ook een punctie. Soms wordt ook een speciale schildklierscan gemaakt. Voor onderzoeken wordt een aparte afspraak gemaakt.

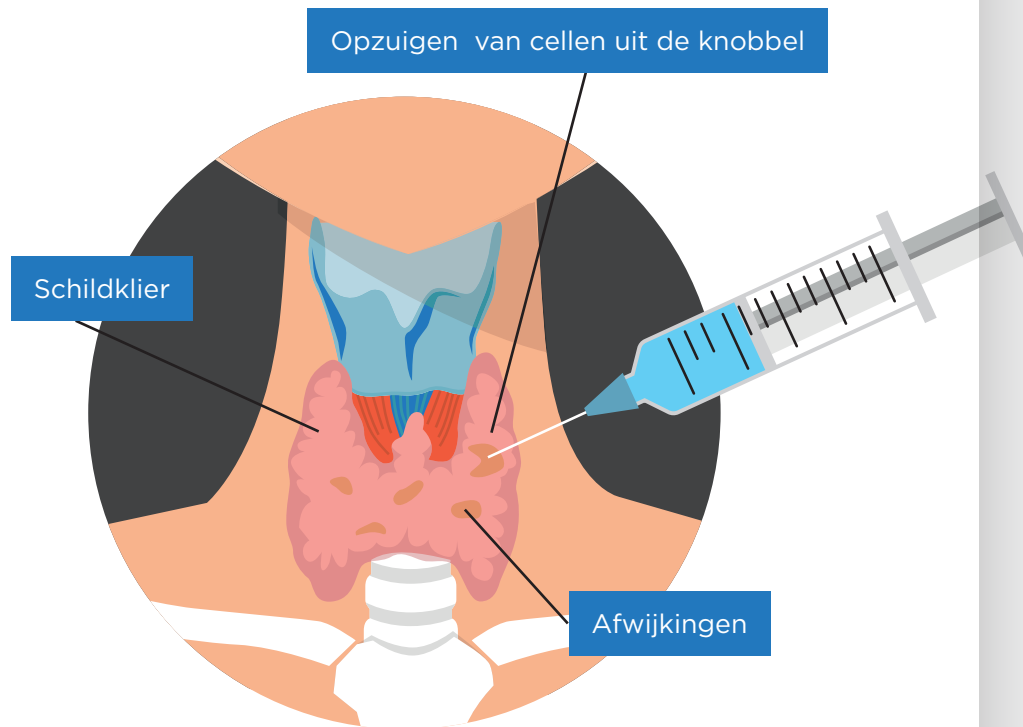
Bloedonderzoek

De schildklier maakt verschillende schildklierhormonen die kunnen worden gemeten in het bloed. Bij een nodus in de schildklier kan dit hormoon verhoogd, verlaagd of normaal zijn. Afhankelijk van deze bloedsuitslag wordt een verder plan uitgewerkt.

Echo

Een echografie is een onderzoek dat gedaan wordt op de afdeling radiologie. Tijdens het onderzoek ligt u op een onderzoeksbank. Er wordt een doorzichtige gel aangebracht op de hals. Vervolgens beweegt de radioloog met een echozender over de hals. De echozender zendt geluidsgolven uit. Deze geluidsgolven worden teruggekaatst door het lichaam en weer opgevangen door de zender. Op een beeldscherm is dan de schildklier te zien. Met de echo wordt gekeken hoe de nodus er uitziet. De nodus wordt ook opgemeten. Dit onderzoek is niet pijnlijk. U hoeft niet nuchter te zijn voor dit onderzoek.

Punctie

Om duidelijkheid te krijgen of een nodus goed- of kwaadaardig is moet er in geprikt worden. Dit wordt een punctie genoemd. De radioloog kijkt met de echo waar de nodus zit en prikt dan met een naald in de nodus. Dit is te vergelijken met het afnemen van bloed uit een ader. Er wordt geen verdoving gegeven omdat de verdoving zelf ook een prik is en er dan dus twee prikken gegeven zouden moeten worden. Met de naald worden cellen opgezogen uit de nodus. Soms lukt het niet in één keer om voldoende cellen op te zuigen en is het nodig nog een keer te prikken. Er is een kleine kans dat de punctie een bloeding veroorzaakt in de hals. Als u na de punctie een toename van de zwelling in de hals opmerkt, dan moet u contact opnemen met het ziekenhuis. Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, is het belangrijk dat u dat voorafgaand aan de punctie doorgeeft aan de arts. Niet bij elke nodus is een punctie nodig.

Schildklierscan

Als de hoeveelheid schildklierhormoon in het bloed verhoogd is, wordt meestal een schildklierscan gemaakt. Dit wordt ook wel een 'scintigrafie' genoemd. Dit gebeurt op de afdeling nucleaire geneeskunde. Voor de schildklierscintigrafie wordt een radioactieve stof toegediend. Dit kan op verschillende manieren. Soms krijgt u een capsule met radioactief jodium die u in moet slikken. Dan moet u de volgende dag nog een keer terugkomen. De volgende dag wordt namelijk pas de scintigrafie gemaakt. Dat komt doordat de radioactieve stof eerst opgenomen moet worden door de schildklier.

Het kan ook zijn dat het radioactieve jodium ingespoten wordt in uw bloedbaan. Dan moet de stof ook even inwerken, maar dat duurt maar twintig minuten. Met de scan wordt bekeken of de schildkliernodus hormonen aanmaakt.

UITSLAG NA DE PUNCTIE

De cellen die zijn opgezogen met de punctie worden naar de patholoog gestuurd. De patholoog bekijkt de cellen onder de microscoop. Er zijn drie mogelijke uitslagen:

1. Er worden alleen normale schildkliercellen zonder afwijkingen gevonden

Als er alleen normale schildkliercellen worden gevonden en u heeft geen klachten, dan is behandeling niet nodig. Als de nodus zo groot is dat u klachten heeft dan kan dit behandeld worden. Er zijn verschillende behandelmogelijkheden. Verderop in deze folder leest u daar meer over.

2. Er worden kankercellen gevonden

Als er kankercellen worden gevonden, dan is behandeling nodig. De behandeling bestaat uit een operatie waarbij de schildklier bijna altijd in zijn geheel verwijderd wordt. Vaak wordt deze behandeling gevolgd door radioactief jodium. U leest meer over de behandeling in de aparte folder over schildklierkanker.

3. De uitslag is onzeker

Helaas is de uitslag van de punctie niet altijd duidelijk. Afhankelijk van de uitslag moet de punctie herhaald worden of is een operatie nodig om meer zekerheid te krijgen. Bij de operatie wordt de schildklierhelft waar de nodus in zit verwijderd. Hierna kan met zekerheid worden vastgesteld of het een goedaardige of kwaadaardige nodus is.

Behandeling van schildklierkanker

Informatie over behandeling van schildklierkanker vindt u in de aparte folder over schildklierkanker.

BEHANDELING VAN EEN GOEDAARDIGE SCHILDKLIERNODUS

Een goedaardige nodus hoeft alleen behandeld te worden als u klachten heeft. Er zijn verschillende mogelijkheden:

1. Operatie

Bij een operatie wordt de schildklierhelft waar de nodus in zit verwijderd. Dit gebeurt via een snee in de hals. Patiënten herstellen vaak snel en kunnen meestal de volgende dag weer naar huis. Complicaties komen niet vaak voor. Mogelijke complicaties zijn een bloeding in de hals of een ontsteking/infectie van de wond. Ook kan de stembandzenuw beschadigd raken. Dit kan heesheid geven. Beschadiging (meestal spontaan verbeterend) van de stembandzenuw komt ongeveer voor bij 1% van de patiënten. Spraaklessen kunnen helpen om de stem te verbeteren. Er bestaat na een schildklieroperatie ook een risico op een 'te traag werkende schildklier' en heel zelden ontstaan problemen met het kalkgehalte in het bloed.

2. Leegpunteren / scleroseren

Soms bestaat een nodus geheel of voor een deel uit een holte met vocht. Dit wordt ook wel een 'cyste' genoemd. Het vocht kan dan met een naald worden weggezogen. Dit gebeurt op dezelfde manier als bij een punctie. Hierdoor wordt de holte kleiner. Helaas vult de holte zich vaak weer opnieuw met vocht. Soms wordt een stof ingespoten waardoor de wanden van de holte aan elkaar kunnen blijven plakken. De kans dat de holte zich weer vult met vocht is dan kleiner.

3. Radioactief jodium

Als er een verhoogde hoeveelheid schildklierhormoon (T4) wordt gevonden in het bloed wordt een schildklierscan gemaakt (zie 'onderzoeken'). Als op de scan te zien is dat de nodus veel hormonen aanmaakt dan is behandeling met radioactief jodium mogelijk. Het schildklierhormoon wordt gemaakt van jodium. Schildkliercellen die hormonen maken nemen jodium op. Door radioactief jodium te geven, worden de cellen van binnenuit bestraald. De cellen gaan kapot en hierdoor krimpt de nodus. Radioactief jodium wordt gegeven in een capsule die doorgeslikt moet worden. Omdat het jodium vooral in de schildklier terecht komt geeft het geen bijwerkingen in de rest van het lichaam. Het radioactieve jodium verlaat uw lichaam via de urine.

U moet in de eerste twee weken na behandeling maatregelen nemen (leefregels) om ervoor te zorgen dat uw huisgenoten zo min mogelijk in aanraking komen met het radioactieve jodium. U leest hier meer over in de folder over de behandeling met radioactief jodium.

4. Radiofrequente ablatie

Een nieuwe behandeling voor een schildkliernodus is 'radiofrequente ablatie' (RFA). Deze behandeling wordt uitgevoerd in het Albert Schweitzer Ziekenhuis, het IJsselland Ziekenhuis en het Maasstad Ziekenhuis. Met een speciale naald wordt de nodus aangeprikt. De cellen worden dan licht verwarmd waardoor de cellen kapot gaan. De nodus wordt hierdoor kleiner. Niet elke nodus kan behandeld worden met RFA. De nodus moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om behandeld te kunnen worden met RFA. Uw arts kan hier meer over vertellen.

1. Erasmus MC (academisch Ziekenhuis)
2. Admiraal de Ruyter Ziekenhuis
3. Spijkenisse Medisch Centrum
4. Het Van Weel Bethesda Ziekenhuis
5. ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen
6. Franciscus Gasthuis & Vlietland

7. Ikazia Ziekenhuis
8. Albert Schweitzer Ziekenhuis
9. IJsselland Ziekenhuis
10. Maasstad Ziekenhuis
11. Oogziekenhuis
12. Reinier de Graaf Gasthuis

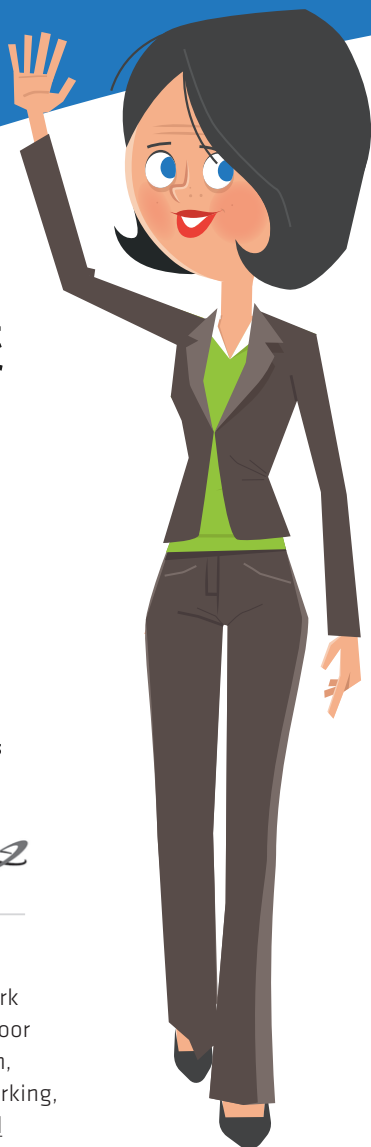
SAMENWERKING REGIONALE SCHILDKLIER NETWERK

In de regio Rotterdam werken dokters van verschillende specialismen en uit elf ziekenhuizen samen binnen het SchildklierNetwerk.

www.schildkliernetwerk.nl
Het Schildkliernetwerk werkt hiervoor ook samen met de Schildklier Organisatie Nederland (SON) Meer info is te vinden op **www.schildklier.nl**.

Er wordt kennis gedeeld over de zorg voor patiënten met (bij)schildklierziekten, zodat alle patiënten in de regio optimale zorg krijgen voor een schildklier-aandoening. Daarnaast wordt ook samengewerkt op het gebied van wetenschappelijk onderzoek: zorg en onderzoek gaan bij ons hand in hand. Het kan dus zijn dat u gevraagd wordt om deel te nemen aan wetenschappelijk onderzoek. Meer informatie over het SchildklierNetwerk en het onderzoek dat gedaan wordt, vindt u op onze website.

SAMENWERKENDE ZIEKENHUIZEN

A ADMIRAAL DE RUYTER
ZIEKENHUIS

**albert
schweitzer**

Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam
Erasmus

franciscus
Gasthuis & Vlietland

**HET VAN WEEL-
BETHESDA ZIEKENHUIS**

Reinier de Graaf

Het SchildklierNetwerk
is mogelijk gemaakt door
Stichting BeterKeten,
expertise door samenwerking,
www.beterketen.nl

ijsel land
ziekenhuis

Ikazia
ziekenhuis

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**
een santeon ziekenhuis

oogTM
het oogziekenhuis rotterdam
the rotterdam eye hospital

 Spijkenisse
Medisch Centrum

ZorgSaam

schildkliernetwerk.nl

 BeterKeten
expertise door samenwerking

 SchildklierNetwerk
expertise door samenwerking

 SON Schildklier
Organisatie
Nederland